

Bijlage 1. Criteria voor het graven van nieuw oppervlaktewater

A. Voor het graven van nieuwe oppervlaktewaterlichamen gelden de volgende voorwaarden:

1. Het profiel mag in ieder geval niet kleiner zijn dan:
  - bodembreedte 0,5 m;
  - taluds 1:2 voor primaire watergangen en 1:1,5 voor secundaire watergangen
  - minimale waterdiepte bij laagst vigerend peil: 1,0 m voor primaire watergangen en 0,5 m voor secundaire watergangen (m.u.v. kwelgevoelige gebieden, hier geldt een maximale waterdiepte van 0,4 m. ten opzichte van het hoogst vigerend peil). Zie ook onder punt 3.

Dit minimale profiel is vastgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- mogelijkheid tot (machinaal) onderhoud en in stand houden van de watergang;
  - minimaal benodigde doorstroming en diepte om de waterkwaliteit te garanderen.
2. Indien het te dempen oppervlaktewaterlichaam een kleiner profiel heeft dan aangegeven onder 1, dient het nieuwe oppervlaktewaterlichaam toch aan het hiervoor genoemde minimale profiel te voldoen.
  3. Vanwege plaatselijke omstandigheden zoals grondslag e.d. kunnen er aanvullende eisen worden gesteld aan de inrichting van nieuw oppervlaktewaterlichaam, zoals de maximale waterdiepte of het plaatsen van een beschoeiing.
  4. De status van het nieuwe oppervlaktewaterlichaam wordt door WSHD bepaald. Normaliter zal aan het nieuwe oppervlaktewaterlichaam dezelfde status worden toegekend als die van het te dempen oppervlaktewaterlichaam. Indien dat om waterhuishoudkundige redenen noodzakelijk is, kan hier echter van worden afgeweken.

B. Voor het verbreden van bestaande oppervlaktewaterlichamen gelden de volgende voorwaarden:

1. Verbredingen in hoofdwatgangen zijn niet toegestaan omdat zij doorgaans extra onderhoudskosten met zich meebrengen voor WSHD en zijn daarom ongewenst. Uitzonderingen hierop zijn:
  - situaties waarin er geen mogelijkheden zijn om te compenseren in overige watergangen of waarin dit een onevenredige inspanning zou vergen;
  - hoofdwatgangen die feitelijk te klein zijn gedimensioneerd om optimaal te kunnen functioneren;
  - verbredingen in de vorm van een natuurvriendelijke oever, mits zij voldoen aan de voorwaarden genoemd onder D, punt 1 of punt 2.
2. Bij verbreding van hoofdwatgangen dient er een afkoopsom te worden betaald, waarmee het extra onderhoud voor "eeuwig" wordt afgekocht. Deze afkoopsom wordt door WSHD vastgesteld aan de hand van daarvoor opgestelde normen.
3. De bodemhoogte en taluds van het bestaande oppervlaktewaterlichaam moet bij de verbreding worden aangehouden. Als de afmetingen in het leggerprofiel ruimer worden aangegeven moet men die aanhouden. Indien het werkelijke profiel kleiner is dan het leggerprofiel, wordt toch van het laatste uitgegaan. Daarnaast kan het nodig zijn het profiel aan te passen aan de minimale dimensies zoals hier boven beschreven onder A, punt 1.

4. Verbredingen dienen plaats te vinden met een minimale breedte van 0,20 m. Zonder deze norm zou compensatie ter grootte van bijvoorbeeld 10 m² in theorie gerealiseerd kunnen worden door een oppervlaktewaterlichaam over een lengte van 1 km met 1 cm te verbreden. Een dergelijke verbreding is in de praktijk niet controleerbaar en zou in de loop van de tijd weer teniet worden gedaan door het uitzakken van de oever en/of plantengroei.
5. Voor het verbreden van oppervlaktewaterlichamen kunnen er aanvullende eisen worden gesteld. Zie hiervoor het gestelde onder A, punt 3.

C. Het verflauwen van taluds

Door het minder steil opzetten van taluds van bijvoorbeeld 1:1,5 naar 1:3 ontstaat er boven de waterlijn extra ruimte in het talud waar water kan worden geborgen.

1. Verflauwingen van taluds dienen plaats te vinden met een minimale breedte van 0,20 m op maaiveldniveau. Zie hiervoor het gestelde onder B, punt 4.
2. Uitgangspunt is het talud van het oppervlaktewaterlichaam in de bestaande situatie, tenzij het talud volgens het leggerprofiel flauwer is. Indien het werkelijk aanwezige talud steiler is dan het leggerprofiel, wordt toch van het laatste uitgegaan.

D. Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers (waterbergingsoevers)

Er zijn twee varianten²:

- de "flauwe talud"-variant.
- de plasberm.

Om een positief effect te kunnen hebben op de ecologie en waterkwaliteit, dient een natuurvriendelijke oever een minimale lengte (parallel aan het oppervlaktewaterlichaam) te hebben. Daarnaast dient een natuurvriendelijke oever in oppervlaktewaterlichamen in onderhoud bij WSHD een minimale grootte te hebben om het onderhoud op een voor WSHD effectieve manier te kunnen uitvoeren, met andere woorden, het moet wel "de moeite waard" zijn. Er wordt daarom onderscheid gemaakt in:

1. Natuurvriendelijke oevers in oppervlaktewaterlichamen in onderhoud bij WSHD:
  - dwarsprofiel conform bijlage 2, afbeelding 2 of 3.
  - minimale lengte (parallel aan het oppervlaktewaterlichaam) 50 m.
2. Natuurvriendelijke oevers in oppervlaktewaterlichamen in onderhoud bij derden:
  - dwarsprofiel conform bijlage 2, afbeelding 2 of 3.
  - minimale lengte (parallel aan het oppervlaktewaterlichaam) 20 m.

---

² Zie bijlage 2, afbeelding 2 en 3